

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Infaustis matrimonijs fausta illustrari & fieri faustiora.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Iustin. lib. 1.

menio, optimum, ait, regnum occupari posse conditione, non bello. Quod ante Alexandrum Darius fecit, qui Cyri regis filiam matrimonio sibi copulandam censuit, regalibus nuptijs regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reuersum videretur. Post Alexandrum vero idem

Iustin. lib. 13.

fecit Perdicas, qui, teste Iustino, ut viribus auctoritatem regiam acquireret, post Alexandri M. mortem, ad nuptias sororis eius, Cleopatras, Alexandri alterius Epiri quondam coniugis, non aspernante matre Olympiade, intendit. Hoc animo est & Lycus, apud Senecam, qui de imperio retinendo delibans, tandem in his verbis consistit: alieno in loco

Senec. in Herc. Furent.

*Haud stabile regnum est: vna sed nostras potest
Fundare vires, iuncta regali face
Thalamisq; Megar: ducet e genere inclito
Nouitas colorem nostras.*

Tacit. lib. 1.
& 4. Annal.

Quam ob causam etiam de socero suo Iulio Agricola Tacitus ait: *matrimonium ei cum Domitia Decidiana splendidis natalibus orta ad maiora nitenti decus & robur fuit.* Eandem viam tenere voluit Asinius Gallus, & Seianus, ut idem Tacitus notat, quorum ille Vipsaniam M. Agrippae filiam, quae quondam Tiberij vxor fuerat, in matrimonium duxit; iste Liviae vxoris Drusi Germanici sororis nuptias ambiuit. Sed hic in spaciosum campum excurreret oratio, si numerare velim, quot per coniugia, prouinciae & regna non solum transferint in secularium Principum potestatem, sed etiam ad ipsum Christum religionemque Christianam, de quibus iam supra quaedam recensui. Qui fructus plane est praestantissimus, & utique e faustis

Tertullian.
l. 1. ad vxor.
cap. 3.

matrimonijs natus. Quare vel ipse Tertullianus scripsit: *prohiberi nuptias nusquam omnino legimus, ut bonum scilicet.*

CAPVT XLVI.

Quis fructus etiam ex infastis matrimonijs haustus sit, vel hauriri possit?

C Vique in promptu est, laudare felices, & felicia; non item inuenire, in rebus calamitosis, quod commendet. Quare ut matrimonia quoque, si prospera, facile est

cile est prædicare; ita vicissim labor est, ex infaustis matrimo-
 nijs erueri, quod prædicetur. Sed labor iste tantum est, apud
 homines: Deus enim, qui melius iudicavit de malis bene facere,
 quam mala nulla esse permittere, è rebus malis æquè potest, ac
 bonis producere bona. Primò igitur infaustorum coniugio-
 rum ærumnæ consideratæ pretium addunt faustis, ut tantò
 pluri æstimentur, quia illis malis carent. Vnde & arctior, in-
 ter vnanimes coniuges, charitas existit. Sicut enim diuitiæ,
 libertas, sanitas, lux, & vita tunc magis solent æstimari, quan-
 do incommoda paupertatis, carceris, morborum, noctis &
 mortis aspiciuntur; ita tantò acceptius est matrimonium felix,
 quantò acerbiora esse malorum coniugum matrimonia intelli-
 guntur. Deinde, quibus coniugia sunt ingrata, quia ipsi con-
 iuges ingrati, causam habent ut se pariter, atque consortem
 emendent. Apud Socraticum *Æschinem*, teste Tullio, demon-
 strat Socrates, cum Xenophontis uxore, & cum ipso Xenophonte
Aspasia locutam: Dic mihi, inquit, queso, Xenophontis uxor, si
 vicina tua melius habeat aurum, quam tu habes, utrum illius, an
 tuum malis? illius, inquit. Quòd si vestem aut ceterum ornatum
 muliebrem pretij maioris habeat, quam tu habes, tuumne, an il-
 lius malis? Illius verò, respondit. Age, inquit, si virum illa melio-
 rem habeat, quam tu habes, utrumne tuum, an illius malis? Hic
 mulier erubuit. *Aspasia* autem cum ipso Xenophonte sermonem in-
 stituit: Queso, inquit, Xenophon, si vicinus tuus meliorem equum ha-
 beat, quam tuus est, tuumne equum malis, an illius? Illius, inquit.
 Quòd si fundum meliorem habeat, quam tu habes, utrum tandem
 fundum habere malis? Illum, inquit, meliorem scilicet. Quòd si
 uxorem meliorem habeat, quam tu habes, utrum illius malis? At-
 que hic Xenophon quoque ipse tacuit. Post *Aspasia*: Quoniam uter-
 que vestrum, inquit, id solùm non respondit, quod ego solùm audire
 volueram: egomet dicam, quid uterque cogitet. Nam & tu, mulier,
 optimum virum manis habere; & tu, Xenophon, uxorem lectissi-
 mam maximè vis. Quare, nisi hoc perfeceritis, ut neque vir melior,
 neque femina lectior in terris sit, profectò id semper, quod optimum
 putabitur esse, multò maximè requiretus: & tu, ut maritus sis quam
 optima mulieris, & hæc, quam optimo viro nupta sit. Non erunt

S Augustin.
 lib Euchrid.
 cap. 27.

Cic. lib. 1. de
 Finib.

igitur in tranquillo coniuges, quam diu non erunt optimi, aut optimi sibi esse videbuntur. Habent ergo stimulum, ipsa animi inquietudine; ut optimi esse nitantur.

H.

Luc. 16. 28.
S. Chrysoft.
hom. de pul-
chritud. &
uxore.

Tertiò faciunt etiam unius infaustæ nuptiæ alios cautiores, ne & ipsi veniant in hunc locum tormentorum, sed ut illud D. Chrysoctomi monitum cordi habeant dicentis: *Saturus, ut comam & modestam, & obsequentem uxorem ducas. Nam si dum & seruos emturi diligenter, & curiosè sciscitamur, & perscrutamur, multò magis uxorem ducturos, tantam, ac longè maiorem, etiam providentiam gerere oportet; domum enim vitiosam, & seruù licet reddere venditori, uxorem verò dimittere non licet.* Igitur consideratione, consilio, precibus opus est, & voluntas Dei, consensus parentum, paritas religionis, ætatis, fortunæ, formæ, morumque in deliberationem trahenda. Odijs parens est dissimilitudo. Paritas mater amoris. Vnde sufficiam, ait Tertullianus, ad enarrandam felicitatem eius matrimonij, quod Ecclesia conciliat, & confirmat oblatio, & obsequium Angeli renunciant, pater rato habet? Nam nec in terris filij, sine consensu patrum ritè, & iure (ceteris paribus) nubent. Quale iugum fidelium duorum, unius spei, unius voti? unius disciplina, eiusdem seruitutis? Ambo fratres, ambo conserui, nulla spiritus carnisue discretio. At quin verè duo in carne una. Vbi caro una, unus & spiritus. Simul orant, simul volutantur, & simul ieiunia transgunt, alterutro ducentes, alterutro hortantes. In Ecclesia Dei pariter, in connubio Dei pariter. In angustijs, in refrigerijs; neuter alterum calat, neuter alterum vitat, neuter alteri grauis est. Liber ager visitatur, indigens sustentatur. Eleemosyna sine tormento, sacrificia sine scrupulo, quotidiana diligentia sine impedimento. Non furtiua signatio, non trepida gratulatio, non muta benedictio. Sonant inter duos Psalmi & Hymni, & mutuo prouocant, quis melius Deo suo canat. Talia Christus videns & audiens gaudet. His pacem suam mittit. Vbi duo, ibi & ipse; ubi & ipse, ibi & Malus non est. Hic fructus est, si coniuges eiusdem sint religionis. Quæ autem discordiarum & mille malorum semina ex disparitate eiusdem pullulent, ibidem toto libro deducit. Et facile vel inde intelligi potest, quòd diuersitas religionum voluntates multò magis distorqueat, quam opum,

Tertullian.
lib. 2. ad uxorem c. 9.